

Zašto glasujem za EU?

JULIE DOMAC *

Čitam ovih dana o rezultatima velike ankete javnog mišljenja koja je provedena u Hrvatskoj. Rezultati – porazni. Opći dojam – umorili smo se od mora problema koji nas stalno okružuju, obeshrabreni smo i malodušni. Uvjereni smo u posvemašnju korupciju, razina tolerancije prema istospolnim zajednicama nikakva, nikad manje razine podrške ulaska u Europsku

uniju. I dok prve dvije teme ipak ne spadaju ovdje – ovo je energetska kolumna, zar ne? – ne mogu odoljeti da ipak ne napišem zašto jedan energetičar glasuje za EU. Trebamo li i hoćemo li doista ući u EU, odlučit ćemo svi zajedno.

Zajednica slobodnih i jednakih

Europska unija nastala je na ideji da na našem kontinentu više nikada ne smije biti rata i da europske države mogu raditi zajedno i biti slobodne, jednake i bogate. Države se nikada prije nisu dobrovoljno složile da osnuju zajedničke institucije kojima će prenijeti neki dio svojega suvereniteta tako da se odluke o specifičnim pitanjima od zajedničkog interesa mogu donositi na demokratski način, ali na višoj, u ovome slučaju europskoj razini. Godinama sam kao nezavisni tehnički evaluator projekata radio za Europsku komisiju. Znaite li što se događa kada svoj projekt (a sve nas više to radi) prijavite na europski natječaj u nadi da će baš on biti financiran? Samom prijavom postajete dio velike europske zajednice koja se natječe pod istim uvjetima za sve. To možda i nije dobra vijest, reći će neki.

Provjera projekta

Bilo bi bolje da su uvjeti za nas barem malčice povoljniji, ali nema veze. Samo neka bude pošteno ako ne može nikako drukčije, stara je pošalica u kojoj ima i trunčica istine. Naš projekt prvo provjeravaju europski činovnici – ozbiljni profesionalci kojima neće promaknuti stranica ili dokument koji nedostaju. Prijava mora biti uredna, potpuna i poslana na vrijeme; 17 sati po vremenu u Bruxellesu, u pravilu piše u uvjetima natječaja. Nakon toga projekt ocjenjuju nezavisni stručnjaci, troje ili petoro iz različitih zemalja članica, ovisno o tome o kakvom je projektu riječ i koliko se novca dodjeljuje. Njihova odluka mora biti usuglašena i konačna. Ne postoji način da se administrativnom ili političkom akcijom projekt progura ili izbaci, praksa koja nam zvuči pomalo poznato, zar ne? Odbijeni predlagatelj projekta može se žaliti ili izravno Europskoj komisiji ili preko Europskog parlamenta što tada automatski povlači provjeru cijelog postupka od nove grupe neovisnih stručnjaka. Kako vam se to čini? Iz vlastitog iskustva kažem – ne postoji objektivniji, transparentniji i kvalitetniji način ocjene.

Možemo li mi to?

Svaki Hrvat i domoljub trebao bi bez razmišljanja odgovoriti – pa naravno! Povijest je bogata primjerima, kao što su u 19. stoljeću naše ljetarne bile jedne od najbolje organiziranih i opremljenih u Europi. Nažalost, današnje generacije imaju malo dobrih uzora. Općenito prevladava mišljenje da nije opravdano puno raditi, da ne treba plaćati poreze ili riskirati da bi se ostvario poduzetnički pothvat. Stoga se i nerijetko sreće malodušnost i pogubno razmišljanje – nije to za nas, nas u Europi ne vole, samo nas žele iskoristiti. Često pričam s kolegama iz inozemstva pa čujem pitanja – zašto ste toliko zatvoreni i nepovjerljivi? Pričati na engleskom (ili bilo kojem drugom jeziku) treba i kad radimo pogreške, važno je da se sporazumijemo i razumijemo. Upravo je to i još jedna vrijednost EU. EU voli i prepoznaje razlike i raznolikost, a tolerancija, pluralizam i sloboda osno-ve su svega. Zato glasujem za Europsku uniju i zato želim biti Hrvat u Europi. Slobodan, svoj i različit, u društvu slobodnih i različitih. Ponosan da sam Hrvat i ponosan da sam u Europskoj uniji.

* Autor je ravnatelj Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske